

Sluttrapport

Hekta på golf?!

Rekruttering, nybegynneropplæring og etablering av klubbmiljø

Norges Golfforbund

Prosjektleder: Gøril Hansen
Prosjektnummer: 2017/HE1-159676

Søkerorganisasjon:
Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Forord

Norges Golfforbund (NGF) fikk i 2017 støtte fra Stiftelsen Dam til prosjektet «Hekta på golf?!». Prosjektets målsetting var nybegynnerkurs for bevegelseshemmede og etablering av tilbud i klubb, og sentrale oppgaver var identifisering av potensialet for golf, tilrettelagt utstyr, kunnskap om muligheten for å spille golf og kompetansen blant trenere og ledere. Sluttrapporten beskriver prosjektets innhold, gjennomføring, erfaringer vi har gjort og resultater.

NGF vil rette en stor takk til Stiftelsen Dam for støtten som gjorde det mulig å gjennomføre prosjektet.

Sammendrag

Golf er en idrett som egner seg godt for personer med nedsatt funksjonsevne, og NGF har over flere år jobbet for å utvikle tilrettelagt aktivitet for ulike målgrupper. Sammen med Norges Handikapforbund (NHF) ble det utviklet et prosjekt hvor fokuset skulle være på bevegelseshemmede, og målsetting var nybegynnerkurs og etablering av tilbud i klubb. Som en del av dette skulle vi identifisere potensialet for golf blant bevegelseshemmede, lage en oversikt over tilrettelagt utstyr, øke kunnskapen om muligheter for å spille golf og øke kompetansen blant trenere og ledere.

I prosjektets første fase ble det gjennomført en spørreundersøkelse for å identifisere potensialet for golf, samtidig som det ble samlet informasjon om det mest vanlige tilpassede golfutstyret. For å øke kunnskapen og synliggjøre mulighetene har NGF og golfklubbene vært til stede på en rekke arenaer hvor bevegelseshemmede har fått informasjon om golf, samt mulighet til å prøve. Det er skrevet artikler, laget brosjyre, opprettet side på Facebook og laget en videopresentasjon av en spiller.

For å øke kunnskapen har trenere fra klubber med aktivitet for bevegelseshemmede gjennomført trener 1, samt at trenere under utdanning har fått informasjon om golf for målgruppen.

Prosjektperiode var planlagt fra 1.1.2017 til 31.12.2018, men da det var ubrukte midler i prosjektet ble ny sluttdato satt til 31.12.2019. Andre tiltak gjennomført i prosjektperioden er som følger:

- To klubber har gjennomført nybegynnerkurs med totalt 18 deltakere. Klubbene har videreført aktiviteten i treningsgrupper ut sesongen.
- Tre klubber har tilrettelagt nybegynnerkurs for enkeltpersoner, og også disse har videreført tilbudet for deltakerne.
- Tre klubber har fått hjelp til å styrke allerede eksisterende aktivitet, hvorav en har hjulpet en tidligere stående golfer i gang med golf i paragolfer.
- Flere klubber har tatt initiativer og vist interesse for å starte aktivitet, men hvor man ikke har kommet i gang. Disse klubbene vil bli fulgt opp også etter at prosjektet er avsluttet.
- Flere spillere har blitt en del av nettverket rundt paragolf, og deltar i tilrettelagte aktiviteter.

I løpet av prosjektperioden har 18 bevegelseshemmede gjennomført nybegynneropplæring, og mange flere har fått prøve golf for første gang. To klubber har etablert gruppetilbud og tre klubber har styrket sine allerede etablerte tilbud. Fire klubber har innlemmet enkeltpersoner i sine tilbud. Vi når ikke målet om 40 nye golfspillere med bevegelseshemming i løpet av prosjektperioden, men tiltak gjennomført i prosjektet vil fortsette å spre ringvirkninger og rekruttere nye golfere også i fremtiden. NGF vil videreføre aktiviteten som er igangsatt og initiativene som er gjort gjennom våre tilrettelagte satsinger Golf – Grønn Glede og paragolf.

Innhold

Forord.....	s. 1
Sammendrag.....	s. 1
Bakgrunn.....	s. 3
Målsetning.....	s. 3
Gjennomføring og resultater.....	s. 3
– <i>Identifisere potensialet for golf blant bevegelseshemmede</i>	
– <i>Utarbeide oversikt over tilrettelagt utstyr</i>	
– <i>Øke kunnskapen blant bevegelseshemmede om muligheter for å spille golf</i>	
– <i>Øke kompetansen blant trenere og ledere knyttet til tilbudene</i>	
– <i>Etablere golftilbud i fem golfklubber, inkl. inkl. rekruttere/gjennomføre opplæring for minst 8 personer i hver klubb</i>	
Oppsummering av resultater	s. 6
Veien videre.....	s. 7

Bakgrunn

Golf er en idrett som egner seg godt for personer med nedsatt funksjonsevne og golfens handicapsystem gjør at spillere på ulikt ferdighets- og funksjonsnivå kan spille sammen. Tilbudet innen paragolf¹ inkluderer turneringer, oppfølging av enkeltspillere, samlinger, åpne dager, sosiale aktiviteter m.m. Vi tilrettelegger også for deltakelse i internasjonale turneringer.

Idrettens samordnete registrering² viser at 267 personer med nedsatt funksjonsevne spiller golf i Norge, noe som er en økning på 147 personer fra 2015. Vi har ikke kunnskap om hvor mange av disse som er bevegelseshemmet.

Våre tiltak er i stor grad åpen for alle målgrupper innen paragolf, men for å løfte deltakelse har vi i perioder fokusert på enkelte grupper. Gjennom prosjektet «Hekta på golf?!» har vi hatt mulighet til å ha fokus på bevegelseshemmede. Prosjektet har vært et samarbeidsprosjekt med Norges Handikapforbund (NHF).

Målsetning

Prosjektets målsetting var som følger:

- Identifisere potensialet for golf blant bevegelseshemmede.
- Utarbeide oversikt over tilrettelagt utstyr.
- Øke kunnskapen blant bevegelseshemmede om muligheter for å spille golf.
- Øke kompetansen blant trenere og ledere knyttet til tilbudene.
- Etablere tilbud i fem golfklubber, inkl. rekruttere/gjennomføre opplæring for minst 8 personer i hver klubb.

Gjennomføring og resultater

Prosjektet kom i stand etter initiativ fra NHF, og i søknadsprosessen og i prosjektets første år hadde vi god kontakt. Kort tid inn i andre prosjektår sluttet vår kontaktperson nummer to, og kontaktperson nummer tre varte også kort tid. Etter dette har vi kun hatt sporadisk kontakt og primært rettet mot muligheten til å spre informasjon om tiltak gjennom organisasjon, noe som dog har vært svært viktig for å nå ut med informasjon til målgruppen.

Identifisere potensialet for golf blant bevegelseshemmede

I samarbeid med NHF ble det i perioden februar – april 2017 gjennomført en kartlegging for å identifisere potensialet for golf blant bevegelseshemmede. En spørreundersøkelse med fokus på generell interesse, tidligere erfaringer og barrierer ble sendt ut gjennom tillitsmannsapparat, lokallag og landsforeninger, og totalt fikk vi svar fra 50 unike personer hvorav noen svarte både på egne vegne og på vegne av en interesseorganisasjon. 17 personer var allerede golfspillere, mens 33 ønsket å prøve golf evt. hjelpe andre å prøve. Alle ble kontaktet og fikk informasjon om NGFs arbeid på området, mulighetene for å prøve golf og kontaktpersoner i klubb. Flere ble fulgt tett opp med tanke på utprøving. Stor geografisk spredning gjorde det vanskelig å samle flere til aktivitet i samme klubb, men vi fikk godkjenning fra Stiftelsen Dam til også å kunne følge opp enkeltpersoner.

Viktig informasjon vi fikk gjennom kartleggingen er:

- Det er potensiale for golf blant bevegelseshemmede.

¹ Paragolf – golf for personer med nedsatt funksjonsevne. Målgrupper er bevegelseshemmede, utviklingshemmede, synshemmede og hørselshemmede.

² Samordnet registrering er idrettslagenes rapportering av medlemsopplysninger til Norges idrettsforbund.

- Terskelen til å kontakte klubb er stor og flere ønsker hjelp til å ta den første kontakten.
- Selv om flere ønsker å prøve golf betyr ikke det at de ønsker å gå på nybegynnerkurs. For mange er uformell utprøving nødvendig som et første steg.
- De største barrierene er oppfatningen om at golf ikke er tilrettelagt og at golf er dyrt. Vi må jobbe med synliggjøring av at også bevegelseshemmede kan spille golf, og at golf ikke trenger å være dyrt.

Prosjektet hadde intensjon om samarbeid mellom golfklubb og lokallag i NHF, noe vi ikke har lyktes å få til. Kanskje kunne en slik samarbeid vært med på å senke terskelen for deltakelse.

Utarbeide oversikt over tilrettelagt utstyr

Oversikt over det vanligste tilrettelagte golfutstyret for bevegelseshemmede er samlet, og er presentert på NGFs nettside. Dette er ingen fullstendig oversikt og tilrettelegging er ofte skreddersøm og må oppleves i møte med spillere.

[Link til informasjon om aktivitetshjelpemidler.](#)

Øke kunnskapen blant bevegelseshemmede om muligheter for å spille golf

NGF og golfklubbene har arrangert eller deltatt på en rekke åpne dager hvor målgruppen har fått informasjon om golf og muligheten til å prøve, bl.a. paraidrettsdager, paraskoleidrettsdager, aktivitetsdager m.m. Dette har vært på golfbanen eller alternative arenaer, og i samarbeid med rehabiliteringsinstitusjoner, idrettskretser, idrettsforbundet, andre særforbund m.fl. Prosjektet har også hatt spinn-off aktivitet, bl.a. gjennom en golfcamp for bevegelseshemmede finansiert av Rogaland idrettskrets og to åpne dager delfinansiert av Hordaland idrettskrets. Det er laget en brosjyre som brukes i møte med potensielle golfspillere og som også er distribuert til rehabiliteringsinstitusjoner sammen med boken [«MULLIGAN tough love and second chances»](#).

Handikapnytt, som er NHFs medlemsblad, har hatt en [artikkel om prosjektet](#). Vi var også heldig å få en artikkel i VG Voksen som i tillegg kom på trykk i VG og som +sak på nett. Ut over dette har vi hatt økt fokus på bruk av sosiale media gjennom Facebook og Instagram. NGF har ansatt en innholdsansvarlig som gir oss bedre mulighet til å produsere relevante saker for bruk i sosiale medier.

Det er laget videopresentasjon av [Benedicte Finnema](#), som vi kom i kontakt med gjennom prosjektet. Utenom prosjektet er det laget filmer om Marthe Grina (utviklingshemmet og cerebral parese), Andrea Hjellegjerde (døv) og André Toth (halvsidig lammelse), samt at [Stiftelsen VI](#) har laget filmer om Håkon Arnesen (utviklingshemmet), Roy Nesbakken (rullestol) og Mark Miller (dobbelamputert).

Det er vanskelig å vurdere om kunnskapen om muligheten til å spille golf har økt blant bevegelseshemmede, men vi opplever at det er større synlighet, flere henvendelser fra potensielle spillere og økt interesse i organisasjonen. Dette førte til at vi i 2018 kjøpte vår andre paragolfer (golf rullestol), og pt er våre to paragolfere plassert på Beitostølen Helse- og idrettsenter og Sola Golfklubb.

Øke kompetansen blant trenere og ledere knyttet til tilbudene

Trenere i klubber med aktivitet for bevegelseshemmede har fått tilbud om deltakelse på trener 1 kurs (45 timer kurs + 45 timer praksis), og tre trenere fra to klubber har tatt kurs gjennom prosjektet. I tillegg har flere trenere i klubber med tilrettelagte tilbud gjennomført trenerkurs i samme periode, men finansiert av egen klubb.

Det er gjennomført fire kompetansehevende tiltak for studenter på bachelor med studiespesialisering i golf ved Høgskolen Innlandet. Bevegelseshemmede golfspillere ble involvert i tiltakene for å dele egne erfaringer.

Mark Taylor fra European Disabled Golf Association/PGA Europe var invitert til å ha workshop for klubbene i forbindelse med NGFs fagdag 8.november 2019, men ble på grunn av flytrøbbel dessverre forhindret fra å komme. Nå dato for workshop er satt til 22.august 2020.

Etablere golftilbud i fem golfklubber, inkl. inkl. rekruttere/gjennomføre opplæring for minst 8 personer i hver klubb

I forbindelse med kartleggingen innså vi at det ville by på utfordringer å tilby felles nybegynnerkurs og treningsgrupper, da interessentene var spredt over store deler av landet. Vi søkte derfor Stiftelsen Dam om mulighet for å følge opp enkeltpersoner, noe vi fikk tilslutning til. Parallelt med dette har det vært invitert til nybegynnerkurs for bevegelseshemmede, med påfølgende etablering av treningsgrupper. Aktiviteten i noen klubber som var i gang er også styrket. Under følger en oversikt over tilbud som er gitt i klubber, og som kan relateres til prosjektet.

Bærum GK

Bærum GK har i tett samarbeid med Fram Unicare gjennomført to nybegynnerkurs for bevegelseshemmede med totalt 12 deltakere (2017 og 2018). Kurs planlagt i 2019 er utsatt til 2020. Deltakere har tilbud om oppfølging i treningsgruppe som også er åpen for andre. Klubben ønsker å videreføre aktiviteten.

Lillestrøm GK

Lillestrøm GK gjennomført sommeren 2019 nybegynnerkurs for slagrammede. Seks deltakere startet, hvorav tre gjennomførte. Kursleder begynte selv å spille golf etter å ha hatt slag og ble trener 1 i 2019. Klubben ønsker å videreføre aktiviteten.

Miklagard GK

En spiller i rullestol gjennomførte nybegynnerkurset i 2017, og etter en pause 2018 har klubben fortsatt aktiviteten i 2019. Klubben ønsker å utvide aktiviteten både i forhold til treningsaktivitet og som arrangør av turneringer for funksjonshemmede.

Sotra GK

Sotra GK arrangerte i 2019 en åpen dag og i ettertid har en person gjennomført nybegynnerkurs. Personen har tilbud om tilrettelagt aktivitet i gruppe som allerede var etablert i klubben.

Mjøsen GK

I 2017 tok en person nybegynnerkurs i Mjøsen GK og hadde etterpå oppfølging med klubbens trener. Vi har også satt henne i kontakt med «likeperson» i klubben.

Stiklestad GK

Stiklestad GK har utvidet sin aktivitet for bevegelseshemmede. Klubben har fokus på personer med Parkinson, og hadde i 2018 camp og åpen dag for synliggjøring og rekruttering. Klubben lånte i 2017 NGFs paragolfer, men lyktes ikke å finne brukere til denne.

Romerike GK

Romerike GK har over flere år hatt et tilrettelagt tilbud i gruppe, og i 2018 gjennomførte to personer knyttet til gruppen trener 1. Bevegelseshemmede, og andre med behov for tilrettelegging, har gjennom dette fått et bedre tilbud i klubben.

Valdres GK

Valdres GK har i 2018 og 2019 hatt tett oppfølging av spiller i rullestol og lånte i perioden NGFs paragolfer. Vedkommende har nå fått sin egen paragolfer og har tilbud gjennom klubbens ordinære grupper. Valdres GK har fra tidligere ett godt samarbeid med Beitostølen Helsesportssenter.

Losby GK

Losby GK arrangerte i 2018 en svært vellykket åpen dag, og var i 2019 vertskap for det første integrerte NM for funksjonshemmede. Klubben har etablert en treningsgruppe, men har valgt en annen målgruppe.

Sola GK

Sola GK gjennomførte i 2019 camp/nybegynnerkurs for to personer, hvorav en i rullestol. NGFs paragolfer står i klubben, og personen har fortsatt å bruke denne. Dette tiltaket ble finansiert av midler fra Rogaland IK/ Gjensidigestiftelsen.

Bjørnefjorden GK

Klubben inviterte i 2019 til åpen dag for bevegelseshemmede, men bare en person fra målgruppen dukket opp. Klubben har ønsket om få til aktivitet for målgruppen i 2020.

Hauger GK

En person har i løpet av 2019 skaffet seg egen paragolfer og vil ta opp trening i 2020. Personen vil bli klassifisert i mars 2020.

I tillegg til ovennevnte tiltak er flere av de vi kom i kontakt med gjennom kartleggingen fulgt opp med tanke på utprøving, men hvor de har konkludert med at golf ikke er for dem. Vårt nettverk er også blitt utvidet som følge at vi kom i kontakt med flere etablere paragolfere.

I søknaden var det beskrevet et ønske om evaluering gjennom klubb- og deltakerundersøkelse. Da tilbudet i klubbene er svært varierende i forhold til grupper, enkeltpersoner, integrert og styrking av eksisterende tilbud, har vi ikke sett hensikten med en egen klubbevaluering. Noen av klubbene har imidlertid gjennomført en klubbevaluering gjennom sin tilknytning til [Golf – Grønn Glede](#). Det er ikke gjennomført deltakerevaluering.

Oppsummering av resultater

Gjennom prosjektet har vi sett at det er potensial for golf blant bevegelseshemmede. Vi har lagt til rette for at bevegelseshemmede skal få kunnskap om muligheten til å spille golf, men vi vet ikke om dette har ført til økt kunnskap. Vi har økt kompetansen hos tre personer som er trenere i tilrettelagte tilbud, et antall vi hadde håpet skulle være større. Til gjengjeld har vi økt kunnskapen hos neste generasjon profesjonelle trenere.

I løpet av prosjektperioden har 18 bevegelseshemmede gjennomført nybegynneropplæring, og mange flere har fått prøve golf for første gang. To klubber har etablert gruppetilbud og tre klubber har styrket sine allerede etablerte tilbud. Fire klubber har innlemmet enkeltpersoner i sine tilbud. Målet var fem klubber med nyetablerte tilbud og totalt 40 nye golfspillere med bevegelseshemming.

Flere klubber har gjort «noe» uten å ha fått et tilbud opp å stå, og flere er motivert til å få til «noe». Selv om måltallet ikke nås, er håpet at prosjektet gir mer aktivitet for flere spillere på sikt.

Flere etablerte golfere med bevegelseshemming er innlemmet i vårt nettverk, og flere har blitt mer aktiv i golf som en del av vår paragolfsatsing. Mange trekker frem det gode sosiale miljøet som en grunn for å være aktiv i gruppen. I løpet av prosjektperioden er 18 nye spillere klassifisert gjennom regelverket til European Disabled Golf Association (EDGA) og 30 spillere er klassifisert i forhold til NGFs turneringsbestemmelser.

I 2015 var 120 golfspillere med nedsatt funksjonsevne registrert gjennom samordnet rapportering, og i 2018 var dette tallet økt til 267.

Veien Videre

- NGF skal fortsette å følge opp klubber og spillere vi har kommet i kontakt med gjennom prosjektet «Hekta på golf?!», også de klubbene som har gjort «noe» og som ønsker å få til «noe».
- NGF skal ha fokus på bevegelseshemmede både gjennom ordinære tilbud og gjennom våre to tilrettelagte tilbud Golf – Grønn Glede og paragolf, hvor man kan finne et sosialt miljø samtidig som man utvikler seg som golfspiller.
- NGF skal utvikle aktivitet for målgruppen i forhold til aktivitet i klubb og til arrangementer, inkludert integrerte arrangementer som er viktig for synliggjøring og anerkjennelse.
- NGF skal fortsette å produsere bilder og film, og vi skal bli flinkere til å synliggjøre oss i sosiale media.
- Gjennom trener 1, 2 og 3 kurs, samt samarbeid med EDGA/PGA skal vi fortsette å øke kompetansen blant trenere og ledere. Både de som allerede er knyttet til tilbudene, og til de som kan bli det. Målet er ufarliggjøring, og at alle trenere og ledere har kunnskap om golf for funksjonshemmede.

